

Gutesmittu

I det här numret:

Influensa- och RS-virus	1
Influensasäsongen	1
Klamydiasituationen	2
Strama	3
Vinterkräksjukan	4
Handhygien	5
Tack	6

Influensa- och RS-virus kan analyseras i Visby

En glädjande nyhet är att Mikrobiologlab på Visby lasarett sedan den 9 december kan analysera både influensa- och RS-virus. Detta innebär en förbättring ur många synvinklar. Vi kommer att få svar mycket snabbare vilket har betydelse för isoleringsbehov och vårdhygien. Vi kommer att få en bättre översikt över all diagnostiserad influensa på Gotland, inte enbart den nya influensan (H1N1). Övriga gotländska fall av influensa A och B har i statistiken hittills hamnat bland Stockholmsfallen.

Provtagningsanvisningar <http://www.gotland.se/82261>

Influensasäsongen så här långt

Hittills har vi fått veta att man konstaterat ett par fall av influensa på Gotland den här säsongen. Ett fall har varit influensa A och ett fall influensa B. Vi har fått rapporter från flera vårdcentraler att intresset för influensavaccination har varit betydligt större i höst jämfört med hösten 2013 vilket är positivt. Det har varit stor tillströmning till de öppna mottagningarna utanför vårdcentralerna som ordnades i Roma och Fårösund. Vi har ännu ingen vaccinationsstatistik att presentera, den kommer i mars nästa år. Eftersom efterfrågan har varit stor har vaccinerleverantören tillfälligt haft svårt att leverera vaccin.

Det är alltså inte för sent att vaccinera sig. Uppmana era riskpatienter att bli vaccinerade! Både pneumokock- och influensavaccinationer är kostnadsfria för riskgrupper.

<http://insidan.gotland.se/61011>

Klamydiasituationen på Gotland

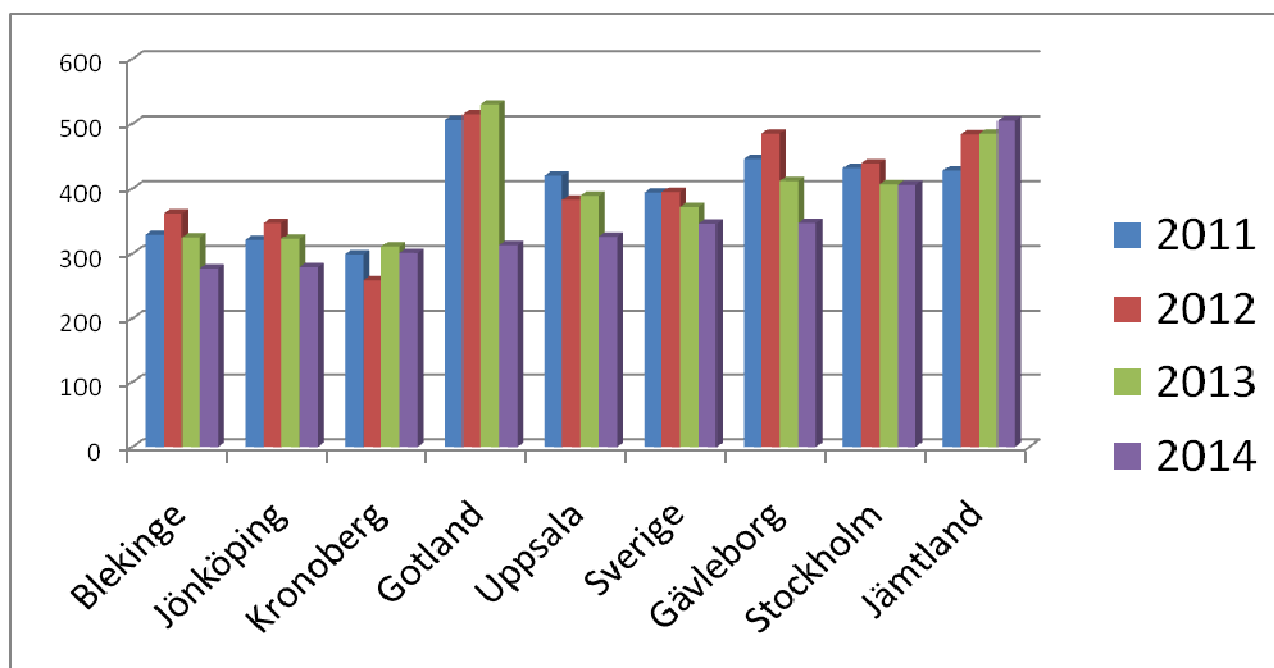
Gotland har i många år legat högst bland landets regioner och landsting när det gäller klamydia. I år tycks trenden ha brutits vilket är glädjande. Till och med november har 179 fall av klamydia anmälts och under samma period 2013 var siffran 289, en minskning med 38 %. Vi har funderat över felkällor eftersom minskningen kommit ganska plötsligt. En felkälla skulle kunna vara att testningen har minskat kraftigt men antalet personer som testats på vårt laboratorium har bara minskat med 7,8 % från 2013 till 2014. Vi har också diskuterat om våra tester inte skulle fånga all klamydia. Kvalitetskontrollerna på Mikrobiologen har inte visat på något av-vikande. Diskussionen med den konsulterande mikrobiolog som är knuten till laboratoriet fortsätter. Hittills har vi alltså inte funnit någon felkälla.

Flera förbättringar inom handläggningen av sexuellt överförbara infektioner (STI) har genomförts. Sedan ett par år kan man beställa klamydiatest via Mina vårdkontakter och sedan ett år finns en STI-mottagning som har öppet en kväll i veckan. Till den mottagningen finns en venereolog knuten. Vi tror att dessa förändringar är orsak till åtminstone en del av trendbrottet.

När det gäller övriga STI ser vi ingen spridning på Gotland. Enstaka fall av gonorré, syfilis och hiv har rapporterats de senaste fyra åren.

Anmälda fall av klamydia per 100 000 inv. i några landsting 2011 – 2014

(OBS! 2014 gäller januari till november)

STRAMA

Nationella patientsäkerhetsinsatsningen kring antibiotikaresistens har nu avslutats efter fyra år. Insatsningen har haft betydelse och gjort att Strama Gotland fått ett uppdrag och en budget. Arbetet kring antibiotikaresistens har därmed fått en struktur. Antibiotikaförskrivningen har minskat påtagligt under den tiden. På Gotland var antalet antibiotikarecept per 1000 invånare första mätåret 380 och fjärde mätåret 327. Det är en minskning med 14 %. Gotland ligger nu strax över riksgenomsnittet som är 325 recept per 1000 invånare och år. Minskningen av antibiotikaförskrivningen har varit störst i åldersgruppen 0 – 6 år där den var 33 % och minst i åldersgruppen >80 år där den var 1 %. Kvinnor får betydligt mer antibiotika än män. Senaste mätåret fick gotländska kvinnor 392 recept per 1000 inv. och gotländska män 257 recept per 1000 inv.

Det är inte bara viktigt att minska antibiotikaförskrivningen totalt dvs. kvantiteten. Lika viktigt är att vi väljer rätt antibiotikum mot den aktuella infektionen, dvs. kvaliteten på förskrivningen. Målet är att mer än 80 % av antibiotika mot luftvägsinfektioner till barn 0 – 6 år skall vara penicillinV. Här ligger Gotland inte så bra till med en siffra på 67 %. Det finns alltså en förbättringspotential.

Ett annat kvalitetsmål är att mindre än 10 % av urinvägsantibiotika till kvinnor skall utgöras av kinoloner (t ex ciprofloxacin). Här ligger Gotland betydligt bättre med en siffra på 12,2 % och en förbättring från förra årets 14,2 %.

Syftet med hela Stramaarbetet är att försöka hejda utvecklingen av antibiotikaresistens hos bakterierna. Detta för att ha möjlighet att behandla infektioner även i framtiden. På Gotland är vi inte helt förskonade från dessa bakterier. Hittills i år har rapporterats 16 fall av resistent tarmbakterier (ESBL-bärande) och 18 fall av resistent stafylokocker (MRSA). 2013 års siffror var 29 ESBL och 17 MRSA. Vi har inte sett någon vårdrelaterad spridning av dessa bakterier.

Strama Gotland kommer att fortsätta sitt arbete på ungefär samma sätt som förut även om patientsäkerhetsinsatsningen nu är avslutad. Vi har som mål att besöka alla vårdenheter i primärvård och slutenvård en gång per år för att återföra enhetens egna förskrivningssiffror, och för att medverka till att hålla antibiotikadiskussionen igång. En del i detta är också att förskrivarna på varje enhet återkommande ägnar en yrkesträff åt genomgång av egna förskrivningsprofiler, och diskussion av antibiotikafrågor särskilda för just den egna enheten.

Smittsam magsjuka (vinterkräksjukan)

En återkommande händelse strax före jul är utbrott av magsjuka på sjukhus, kommunala boenden liksom ute i samhället. Antalet sökningar om vinterkräksjukan på www.1177.se har ökat vilket brukar förebåda att säsongen snart är här.

Calicivirus är mycket smittsamt och drabbar såväl vårdtagare som personal.

Inför denna säsong har vårdhygien uppdaterat och reviderat de lokala anvisningarna för handläggning av smittsam magsjuka inom vård och omsorg.

Några av de viktigaste åtgärderna är:

- Snabb kontakt med vårdhygien
- Handtvätt med tvål och vatten före handdesinfektion
- Säker livsmedelshantering

Avgränsa sjuka och smittade från friska (kohortvård)

Dessa åtgärder kan begränsa smittspridningen och bidra till att verksamheten snabbt kan återgå till normala rutiner när det är över. Vårdpersonal som tillfrisknat efter magsjuka kan återgå i tjänst tidigast 24 timmar efter tillfrisknande. Detta förutsätter kunskap om basal hygien och hur man förhindrar tarmsmitta.

De lokala anvisningarna finner ni på intra-/externa nätet Region Gotland samt i DocPoint.

Handhygien i största allmänhet

Man kan nog aldrig sluta diskutera detta ämne – handhygien. Jag läste en artikel där man förklarade att vårdpersonalens syn på god handhygien avspeglar vilka normer som gäller för handhygien i befolkningen. Om vi tillsammans arbetar för att öka medvetenheten kring handhygien bland våra barn, ungdomar, äldre och närmaste kollegor är det även möjligt att förbättra handhygien i vård och omsorg!

De senaste veckornas julmarknader där smakprov av livsmedel ingår som en naturlig del, har fått mig att reflektera över min egen handhygien. Dagens matkultur hänvisar oss till att äta mat med fingrarna, både hamburgare och kebab, utan att vi funderar så mycket över var händerna varit stunden innan. Detta ökar klart risken för att drabbas av magsjuka.

I samband med pandemin för några år sedan, fick vi tydliga instruktioner om handhygien. Vi fick också lära oss att nysa i armvecket och tvätta händerna efter att näsan torkats. Dessa instruktioner är i allra högsta grad aktuella än idag – för att slippa både influensan och kräksjukan!

*Från oss alla
till Er alla
En riktigt
GOD JUL
&
GOTT NYTT ÅR*

*PS! Ett stort TACK för dessa år!
Lämnar nu Smittskyddet för att pröva mina
vingar på ny arbetsplats inom
Region Gotland
Kram till er alla
Från Nettan*

REGION GOTLAND

*Smittskyddsenheten Gotland
Visby lasarett
621 84 Visby*

Sven Montelius
Smittskyddsläkare
Tfn 0498-26 82 49
sven.montelius@gotland.se

Camilla Artinger
Hygien-/Smittskyddssjuksköterska
Tfn 0498-26 80 47
camilla.artinger@gotland.se

Nytt namn kommer
Smittskyddsassistent
Tfn 0498-26 86 75

[www.smittskydd.se **]**